

ШОПИНГ ТУРИЗАМ

ДЕЈАН МЕТОДИЈЕСКИ, ОЛИВЕР ФИЛИПОСКИ,
ЕМИЛИЈА ТОДОРОВИЌ, КРИСТИЈАН ЏАМБАЗОВСКИ,
РИСТЕ ТИМОВСКИ, НИКОЛА ЦУЦУЛЕСКИ,
МЛАДЕН МИЦЕВСКИ

ШОПИНГ ТУРИЗАМ

ТУРИСТИКА
СКОПЈЕ
2024

Автори:

Дејан Методијески, Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
Оливер Филипоски, Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
Емилија Тодоровиќ, СУГС „Лазар Танев“, Скопје
Кристијан Џамбазовски, хотел „Амбасадор“, Скопје
Ристе Тимовски, Електротехнички факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип

Никола Цуцулески, Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
Младен Мицевски, СОУ „Митко Пенџуклиски“, Кратово

Издавач: Здружение на граѓани за истражување и креирање политики во туризмот, угостителството и одржливиот развој **ТУРИСТИКА** Скопје

Уредник: Чедомир Димовски

Рецензенти: Јулијана Саздова, Нако Ташков

Лектор: Толе Белчев

Дизајн: Туристика Скопје

Печати: Печатница Дуле 99, Скопје

Тираж: 100

CIP - Каталогизација во публикација Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје
338.48-53:658.7

ШОПИНГ туризам / Дејан Методијески ... [и др.]. - Скопје : Здружение на граѓани за истражување и креирање политики во туризмот, угостителството и одржливиот развој ТУРИСТИКА, 2024 (Скопје : Печатница Дуле 99). - 185 стр. ; 21 см

Фусноти кон текстот. - Останати автори: Оливер Филипоски, Емилија Тодоровиќ, Кристијан Џамбазовски, Ристе Тимовски, Никола Цуцулески, Младен Мицевски. - Библиографија: стр. 173-184

ISBN 978-608-4872-23-8

1. Методијески, Дејан [автор] 2. Филипоски, Оливер [автор] 3. Тодоровиќ, Емилија [автор]
4. Џамбазовски, Кристијан [автор] 5. Тимовски, Ристе [автор] 6. Цуцулески, Никола [автор]
7. Мицевски, Младен [автор]
а) Шопинг туризам

COBISS.MK-ID 64820229

СОДРЖИНА

ВОВЕД.....	5
I. РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ И ПАТУВАЊАТА	7
1. Дефинирање и развој на туристичките патувања	7
2. Трендови и тенденции во туристичката индустрија	12
3. Алтернативни форми на туризам	28
II. СПЕЦИФИКИ НА ШОПИНГ ТУРИЗМОТ	35
1. Постановок на шопинг туризмот.....	35
2. Дефинирање на поимите шопинг туризам и туристички шопинг.....	45
3. Карактеристики и обележја на шопинг туризмот.....	53
4. Побарувачка на шопинг туризам	64
5. Понуда на шопинг туризам	68
5.1. Трговски центри	76
5.2. Трговски улици	82
5.3. Фри-шопови	84
5.4. Шопинг во објекти на транспортна инфраструктура	86
5.5. Сувенири	88
5.6. Позначајни брендови.....	93
5.7. Аутлети	101
5.8. Тематски паркови и центри.....	102
5.9. Шопинг во рурални средини.....	105

III. МОЖНОСТИ И ПОТЕНЦИЈАЛИ ЗА РАЗВОЈ НА ШОПИНГ ТУРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА.....	109
1. Статистика поврзана со шопинг туризмот во земјата	109
2. Законска регулатива и стратешки документи.....	119
2.1. Законска регулатива поврзана со туризмот.....	120
2.2. Стратешки документи поврзани со туризмот..	129
2.3. Институционални активности	134
2.4. Повраток на данок од шопинг во странство	139
3. Понуда на шопинг туризам	143
3.1. Отворени трговски центри	146
3.2. Затворени трговски центри (молови).....	150
3.3. Ритејл паркови.....	156
3.4. Чаршии	159
3.5. Пазари и супермаркети	164
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА.....	173

ВОВЕД

Книгата „Шопинг туризам“ е наменета за сите кои работат во секторот туризам и угостителството, за академската јавност, студентите, истражувачите, учениците, заинтересираните страни од приватниот, јавниот и невладиниот сектор кои директно или индиректно се поврзани со шопинг туризмот. Книгата е изготвена со цел да се збогати постоечката литература поврзана со проблематиката на современите трендови и тенденции во шопинг туризмот. Материјалот во книгата е поделен во три основни поглавја.

Првиот дел е посветен на развојот на туризмот и патувањата, а опфатен е материјал кој се однесува на дефинирање и развој на туристичките патувања, трендови и тенденции во туристичката индустрија и алтернативните форми на туризам.

Во вториот дел се обработува материјата поврзана со спецификите на шопинг туризмот, постанок на шопинг туризмот, дефинирање на поимите шопинг туризам и туристички шопинг, главни карактеристики и обележја на шопинг туризмот и побарувачка на шопинг туризам. Исто така, опфатена е понудата на шопинг туризам како што се трговски центри, трговски улици, фри-шопови, шопинг во објекти на транспортна инфраструктура, сувенири, позначајни брендови, аутлети и тематски паркови и центри.

Во третиот дел од книгата се обрнува внимание на материјалот кој ги третира можностите и потенцијалите за развој на шопинг туризам во Република Северна Македонија, како статистика поврзана со шопинг туризмот во земјата, законска регулатива и стратешки документи, понуда на шопинг туризам, отворени трговски центри,

затворени трговски центри (молови), ритејл паркови, чаршии, пазари и супермаркети.

Имајќи предвид дека ова е прво издание на книгата, можеби сме пропуштиле некои важни елементи поврзани со шопинг туризмот. За сите забелешки, мислења и коментари, авторите ќе Ви бидат благодарни и ќе ги земат предвид при создавање на второто дополнето и проширено издание. Исто така, искажуваме благодарност и до сите наши колеги и соработници кои дадоа придонес во обезбедување на неопходните материјали за комплетирање на книгата, како и на рецензентите за укажаните искрени и конструктивни сугестии.

Од авторите

Furtner Hanisch

seit 1903

Hotel
Goldener
Hirsch

Häuferschmiedhaus
M...

Hotel
Goldener
Hirsch

STASSNY

SP...